

DIACONIEPRIJS 2005

Maaltijdvieringen daklozen en verslaafden

Op woensdagavond 2 februari, Maria Lichtmis, is de eerste diaconieprijs van het dekenaat Delfland uitgereikt aan een diaconaal project in Delft. Een groep vrijwilligers verzorgt daar één keer per maand voor dak- en thuislozen een viering gecombineerd met een maaltijd.

Deken Chris Bergs is blij verrast dat er zo'n 250 mensen naar de Adelbertkerk in Delft zijn gekomen voor de uitreiking van de Diaconieprijs 2005. In zijn welkomstwoord benadrukt hij het belang van 'trouw', niet alleen 'aan het evangelie en aan jezelf, maar ook aan de mensen die aangewezen zijn op onze hulp'. Verder heeft hij nog de overweging 'de kunst van het loslaten' uit het boek van bisschop Van Luyn voorgelezen. Irmgard Busch, diaconiemedewerkster van het dekenaat, heeft over de diaconie en Maria Lichtmis in de sprokkelmaand februari gesproken. Een feest van zorg, solidariteit en verzet. In haar inleiding stelt zij vragen bij het terugkeerbeleid voor asielzoekers van minister Verdonk. Ook heeft ze kritiek op de nadruk van de overheid op 'verantwoordelijkheid voor jezelf' en de daarmee gepaard gaande individualisering. "Als individu heb je ook een samenhangsgevoel", vertelde de diaconiemedewerkster, die pleit voor behoud en herstel van de menselijke waardigheid en te delen met elkaar.

Meer Engelen-eten

Omdat Maria Lichtmis niet in warmere landen bestaat, vertelde Maria Miranda, afkomstig uit Kaapverdië, over het Engelen-eten. Het is een traditioneel gebruik om te gaan koken bij goed of slecht nieuws. Iedereen in het dorp wordt uitgenodigd door met de tamboerijn rond te gaan. Er wordt gegeten tot de pannen leeg zijn. God is veraf maar engelen zijn dichtbij; zo worden de mensen persoonlijk beschermd. Van Engelen-eten wordt de mens krachtig, niet alleen lichamelijk maar ook geestelijk.

In dans en muziek is Maria Lichtmis uitgebeeld door drie danseressen uit Nederland, Griekenland en Japan, allen vierdejaars studenten aan de Rotterdamse Dansacademie. In de dans is het van donker naar licht en van sprokkelen van fragmenten naar samenhang gegaan. Pianist Chris Lelie begeleidde de dans op het orgel.

lees verder op pag. 2

In dit nummer:

- Nieuwe opzet van de Pastorale School. Doelgerichter en beknopter. Een verslag van Paul Gabriël. (pag. 4).

- Palmtakken verbranden en ermee zwaaien. Paul Gabriël belicht een oud ritueel. (pag. 7)

- Verdwijnen de dorpen in de 3B-Hoek tussen uitgestrekte nieuwe woonlocaties? En wat zijn de consequenties voor de kerk? Een overzicht van Jos van Domburg. (pag. 12)

- 's Gravenzande wederom geboeid door een lezing van Leo Fijen. Reizen van je hoofd naar je hart. Joop Bom was er bij. (pag. 15)

1 - 2005

Zevende jaargang
Nr. 29
maart 2005

Presentatie drie genomineerden

Na de pauze presenteerde André Groenewegen, vice-voorzitter dekenaaitsbestuur, de prijsuitreiking. Uit de 24 aangemelde diaconieprojecten, die alle in een magazine staan beschreven, heeft een jury drie projecten genomineerd. Geen makkelijke opgave voor de juryleden Trees Jeuning, pater Theo van Rijn, Frans Potters, Paul Mantelaers en Ronald Dits. Bij alle aangemelde projecten kan gesproken worden van een grote inzet van vrijwilligers, veel betrokkenheid op de medemens in nood en een relatie met de kerk. Daarmee voldoen ze allemaal aan de criteria voor het winnen van de diaconieprijs en is het een moeilijk keuze geweest, aldus de jury.

Intensieve aandacht levensverhaal

Voordat de winnaar bekend is gemaakt, is een video van de drie genomineerden getoond. Allereerst de vrijwilligersgroep uit 's-Gravenzande die bewoners begeleidt van verpleeghuis 'De Kreek' en verzorgingshuis 'Sonnevand' . De jury waardeert dit project vooral om de intensieve aandacht die de bewoners in hun laatste levensfase krijgen voor hun levensverhaal. 'Door het geleefde leven te doorzien en pijnlijke ervaringen te verwerken, vinden ze verzoening en vrede. Ze kunnen hierdoor beter het naderende einde accepteren en er is dus sprake van een verbetering van het welzijn.'

De tweede nominatie was voor de Missiewinkel in Honselersdijk, één van de initiatieven om tweedehands goederen te verkopen. De groep zamelt gebruikte kleding in, maar ook andere spulletjes die opnieuw verkocht worden. De opbrengst hiervan wordt gebruikt voor projecten in de Derde Wereld van missionarissen en ontwikkelingswerkers uit het Westland.

'nog lang napraten'

De groep geeft ook nog een contactblad uit.

In het juryrapport staat dat deze missiewinkel de nominatie verdient omdat vrijwel alle inkomsten besteed worden aan de MOV en het project grote sociale betekenis heeft. De winkel is uitgegroeid tot een ontmoetingscentrum voor verschillende culturen.

Geloof omzetten in daden

Tot slot hebben de aanwezigen de video van het project maaltijd-vieringen voor verslaafden en daklozen in Delft gezien. Een groep vrijwilligers verzorgt maandelijks een middagprogramma voor verslaafden en daklozen, bestaande uit een viering en een maaltijd. Deze groep benadert ook bedrijven en instanties om een bijdrage te leveren aan de maaltijden. De jury schrijft in haar rapport dat bij dit project alle aandacht uitgaat naar de medemens in nood, die niet alleen gericht is op materiële zaken (de maaltijd) maar juist ook op het geestelijk welzijn. De daklozen en verslaafden worden gezien als onze broeders en zusters. Tevens werken jongeren van de werkgroep M25, een verwijzing naar Matteüs hoofdstuk 25, uit Delft mee als vrijwilligers. Niet alleen ouderen, maar ook de jongeren zetten hun geloof om in daden.

Dit project heeft de prijs gewonnen. Deze bestaat uit een wisseltrofee, waarin zorg, solidariteit en verzet is uitgebeeld, en een cheque van 1000 euro. Doorslaggevend voor de jury om uit de drie genomineerden juist dit project te kiezen, is het inspirerende en vernieuwende karakter ervan.

Ron van Leeuwen, beleidsmedewerker van KASO (Katholieke Stichting Samenlevingsopbouw) in Den Haag en KCW (Katholiek Centrum voor Welzijnsbehartiging) in Rotterdam, overhandigde de prijs aan de vrijwilligers van het winnende project. Het kunstwerk is beschikbaar gesteld door beide organisaties, die het werk van vrijwilligers ondersteunt waar het gaat om hun inzet voor een goede en rechtvaardige samenleving. De andere twee genomineerde projecten kregen ieder een cheque van 100 euro uitgereikt. Na de eerste diaconieprijsuitreiking is onder het genot van aparte hapjes en een drankje door de vele aanwezigen nog lang na- en bijgepraat.

Harry Stijger

DELFTSTOFJES

Het eerste nummer van een nieuw kalenderjaar ligt weer voor u. Ook in dit blad kunt u lezen hoe in de parochies en in de andere pastorale verbanden van ons dekenaat veel zaken gerealiseerd worden door de hartelijke medewerking van velen.

Pastores en vrijwilligers worden in deze maanden extra in beslag genomen door de voorbereidingen op de Goede Week en Pasen en van de viering van Eerste Communie en Vormsel. Als je eens op zou tellen hoeveel mensen er in ons dekenaat in beweging zijn en elkaar ontmoeten in cursussen, gespreksgroepen, thema-avonden, vieringen, ouderavonden, kortom in allerlei verbanden, dan zou je tot een zeer respectabel aantal komen. Zo zijn we als kerk in beweging. Het is alleen zaak om die beweging erin te houden zonder onszelf voorbij te lopen. Daarom is het goed dat we ons van tijd tot tijd bezinnen. Van waaruit en waarom doen we het allemaal? Hoe houd ik me staande temidden van mijn activiteiten en hoe houd ik mijn geloof in God levend? Hoe vind ik God in het leven van alledag?

Rondom dit laatste thema zullen pastores en medewerkers van het dekenaat samenkomen tijdens de bezinningsdagen, die van 8 - 10 maart gehouden worden in de volksabdij te Ossendrecht, onder leiding van de theoloog Wiel Logister.

In de komende maanden ga ik bezoeken afleggen aan de verschillende clusters in ons dekenaat. Ook dat zijn bijeenkomsten waarin we met besturen, raden en pastores nadenken en stilstaan bij de situatie van onze parochies op dit moment en vooral kijkend naar de toekomst. Alleen in een hartelijke samenwerking zijn we in staat om de woorden van het Evangelie blijvend te laten klinken en geloofwaardig uit te dragen.

Met dit alles gaan we, door de Veertigdagentijd van bezinning en inkeer heen, op weg naar Pasen: feest van verrijzenis, leven en toekomst.

Ik wens u allen mooie weken toe en veel vreugde en voldoening bij het werk voor de kerk.

Chris Bergs, deken.

Maart

- 1 Pastoreslunch Kwintsheul
Bloemschikken in Philomena
- 3 Redactievergadering 'Op Weg'
Cursus effectief vergaderen in Philomena
- 7 Pastorale School
- 8 Sectievergadering DPR in bibliotheek
Bijbelgroepen 'Openbaringen' in Naaldwijk
- 8t/m10 Bezinningsdagen pastores in Ossendrecht
- 11 Cursus Junia in Philomena
Bijbelgroepen in Naaldwijk
- 12 Internationale vrouwendag Philomena
- 14 Pastorale School
- 15 Bloemschikken in Philomena
Bestuursvergadering in bibliotheek
- 17 Leeskring Junia in bibliotheek
- 21 Pastorale School
- 29 Kinderwoorddienst uitwisseling in Philomena
- 31 Dekenaatsvergadering in Philomena

Zie voor tussentijdse wijzigingen:
www.dekenaatdelfland.nl

April

- 1 Bijbelgroep in Naaldwijk
- 4 Cursus beleidsplan maken in Philomena
- 5 Pastoreslunch in Kwintsheul
Bloemschikken in Philomena
- 7 Cursus Junia in Philomena
- 8 Cursus Junia in Philomena
- 12 Bijbelgroepen 'Openbaringen' te Naaldwijk
Bestuursvergadering in bibliotheek
- 14 Leeskring Junia in bibliotheek
Cursus beleidsplan maken in Philomena
- 16 Studie-ochtend 'Het maken van een overweging' in Philomena
- 25 Cursus 'Gespreksleiding' in Philomena

Mei

- 2 Cursus 'Gespreksleiding' in Philomena
- 10 Sectievergadering DPR in bibliotheek
Vormselgroepen uitwisseling in Philomena
Bijbelgroepen 'Openbaringen' in Naaldwijk
- 13 Redactievergadering 'Op Weg'
- 14 Vuurdoop in Rotterdam
- 17 Bestuursvergadering in bibliotheek

NIEUWE OPZET PASTORALE SCHOLING

Doelgerichter en beknopter, zo zou ik het nieuwe scholingsprogramma van de pastorale dienstverlening van het bisdom Rotterdam voor parochiewerkers willen noemen

Vanaf nu kan een parochiewerker kiezen uit een aantal doelgerichte cursussen op de pastorale school. Iedereen kan een eigen 'cursuspakket' samenstellen uit de bekende vier hoofdrichtingen (leren, vieren, dienen en pastoraat) en die toespitsen op het eigen parochiewerk.

Hoe ziet het programma eruit?

- Er is een verplichte startmodule voor iedereen: 'vrijwilliger in de kerk'.
- Dan volgt een basismodule naar keuze.
- Vervolgens volgt een eenmalig verplichte module 'procesmatig leren werken'.
- Tenslotte een taakmodule van de gekozen richting, de specialisatie.

Elke module bestaat uit 5 bijeenkomsten, echter de afsluitende taakmodule bestaat vaak uit 4 bijeenkomsten. Bij elkaar komt dat over het algemeen neer op 19 bijeenkomsten die samen 47,5 uur duren.

In 19 (of 20) in plaats van de huidige 39 bijeenkomsten kan dus een certificaat gehaald worden. Een fikse verkorting van tijd zo te zien. Maar er zit een addertje onder het gras: specialisatie. Een lid van een doopwerkgroep heeft

na de cursus slechts ervaring opgedaan op het gebied van één specialisatie, bijvoorbeeld de doopcatechese. Als zij na een tijdje ook nog de catechese rondom het vormsel wil doen, dan komen daar nog 4 bijeenkomsten bij van deze taakmodule.

De parochie, cluster of federatie dient een eigen contactpersoon aan te stellen die direct aan de pastorale dienstverlening van het bisdom meldt welke cursisten zij heeft. Het bisdom stelt dan centraal vast hoeveel kandidaten er zijn voor een van de vier basismodules met bijbehorende taakmodule.

Hij bepaalt ook waar en welke gekwalificeerde beroepskracht die cursus geeft.

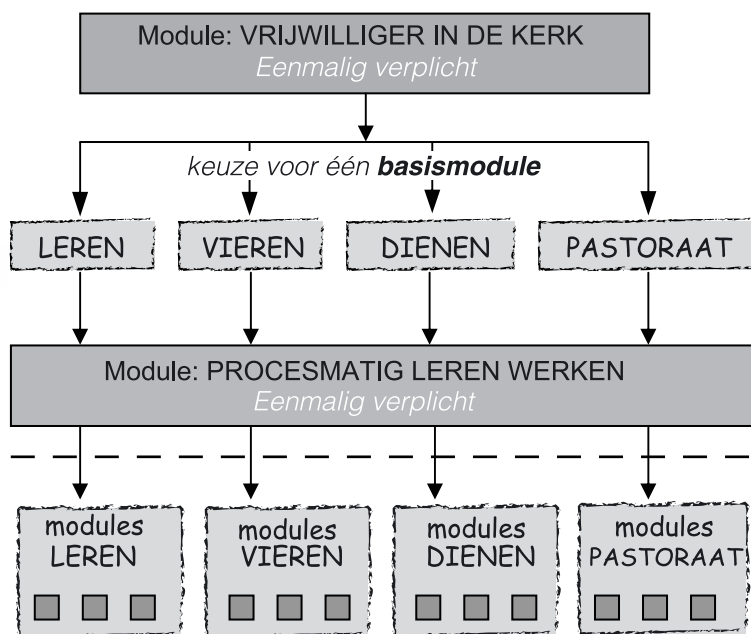
De 16 cursisten van het huidige eerste jaar hebben een voordeel en een nadeel. Zij krijgen een 'korting' van 5 avonden als zij komend seizoen de nieuwe opzet volgen (uitgezonderd liturgie).

Het bisdom zal op zijn eigen site www.bisdomrotterdam.nl straks uitgebreid alle nodige toelichtingen geven.

Het pastorale team van de federatie, cluster of parochie zal straks zelf bepalen of de betreffende parochiewerker voldoende 'vooropleiding' heeft om deel te mogen nemen aan de nieuwe opzet.

Paulus Gabriël

Nieuwe opzet Pastorale School (schematisch)

Inleidende leerroute

Taakmodules

Dit tijdschrift is een uitgave van het Dekenaat Delflanden, onder verantwoording van het dekenaatbestuur. Het verschijnt als regel vijfmaal per jaar. Het is bestemd (gratis) voor leden en medewerkers van dekenale en parochiële bestuursorganen en werkgroepen. Overname van artikelen is toegestaan, mits bronvermelding.

Uw vrijwillige bijdragen zijn welkom. Deze kunnen worden overgemaakt naar Rabobank Delflanden, rekeningnummer 35.82.81.245, ten name van het dekenaat. S.v.p. vermelden: 'Bijdrage Op Weg'.

Redactieleden:

Ronald Dits
(hoofdredacteur)
Jos van Domburg
Joop Franke
Harry Stijger
Arie Oliehoek
(eindredacteur)

Redactieadres:

Dekenaal centrum,
K vd Coppellostraat 8a
2613 XP Delft
telefoon 015-2130873,
fax 015-2190541

Medewerkers

Dekenaal Centrum:

Chris Berghs, *deken*
Ronald Dits,
coördinator
Irmgard Busch,
diaconie en
arbeidspastoraat
Piet van Dijk,
administrateur
Paulus Gabriël,
catecheet
Anke van Holsteijn,
adm.assistente
Arie Oliehoek,
opbouwwerker
Johan Willems,
webmaster

E-mail adres:

centrum@-
dekenaatdelflanden.nl

Homepage: www.dekenaatdelflanden.nl

Lay-out:

Johan Willems

Genieten

Het rooms Katholieke geloof is er een van blijmoedigheid en toegankelijkheid. Niet zoveel andere geloofsrichtingen worden altijd gekenmerkt door diezelfde verworvenheden. Daar is of was de leer nog wel eens streng. Het bijbels interpreteren gebeurde dan deels in de bevindelijke taal van de voorvaders. God werd zodoende gezien als rechter bij wie je je tijdens de Ultieme Ontmoeting liefst in een boetekleed moet hullen. Een karikatuur die gelukkig ook daar tot de verdwijnende folklore gaat behoren. Is het voorts toeval dat juist ons geloof een bron was voor zelfspot (Fons Jansen, Wim Sonneveld)? Maar bij sommige cabaretiers gaat de spotzucht zelfs nogal eens vergezeld van bitterheid, van grofheid ook. Twijfelachtige ambassadeurs van normen en waarden.

Ons geloof is door zijn blijmoedig karakter tegenwoordig waarschijnlijk ook oorzaak van een jonge generatie die zich wat vrijelijker in het volle leven stort. Het is bij hen altijd Blookertijd: dus genieten geblazen.

"Genieten op zich is leeg", zo verklaarde pastor Michel Hagen van de Poeldijkse Bartholomeusparochie destijds. En daar ziet Hagen een opmerkelijk verband:

"Neem het hoge percentage zelfmoorden onder jongeren. Ze hebben alles, maar hun leven is leeg. Ze hebben nooit iets gedaan wat pijn en moeite heeft gekost". Die constatering komt hard aan, juist omdat er wel eens een bron van waarheid in kan zitten. Zouden jongeren van andere geloofsrichtingen een zoveel betere invulling geven aan hun leven?

Genieten van je leven is blijkbaar een kunst-met-verstand. Iemand die een hoge prijs wint bij een van onze nationale loterijen krijgt steevast financiële begeleiding aangeboden. Niet iedereen weet immers vernuftig met geld of rijkdom om te gaan, vooral onervaren jongeren niet. Bij hen is de omzetsnelheid van geld evenredig aan hun verlangens. Kopen, kopen, niet zeiken. De kick van de besteding wordt in de pers wel troost-winkelen genoemd, in navolging van het verschijnsel troosten. Funshoppen dus, door de marketeers zorgvuldig aangestuurd met begrippen als mode en het creëren van onterechte behoeften, zeg hebzucht. Maar het bezit van de zaak is het einde van het vermaak. Dergelijk gekocht goed raakt dan ook binnen veel te korte tijd weer in onbruik. Vooral kleding.

Toch komt geduld betrachten, naar iets toelevan, bij veel jongeren gelukkig nog steeds voor. Maar de anderen (een handvol, een land vol?) kiezen na de stimulus voor de snelle response, de snelle score. Daarin schuilt het gevaar van gewenning en afstomping. Zij zien voorbij aan het plezier dat verlangen kan bieden. Is iedereen niet wat meer gebaat bij het besef van de trivialiteit van geld? Het is waar, geld is best makkelijk. Maar, ook zo'n cliché, het maakt niet gelukkig. Bovendien, spaarzaamheid hoeft toch geen fossiele deugd te zijn die nog uitsluitend beoefend wordt door overjarige pensioenpekbroecken die het schip van staat verdragende diepgang bezorgen?

Genieten is mooi als er iets aan vooraf is gegaan. De voorpret van vakantie bijvoorbeeld is het maandenlang gepalaver en de verwachtingen over de reis die zal worden gemaakt, de dingen die gaan worden bezocht, of de rust die we eindelijk eens gaan opzoeken. Genieten, dat wordt nog wel eens vergeten, zit ook in het wegdromen over de dingen die je zult kunnen gaan doen als, als, als. Wat we moeten koesteren is het verlangen naar, niet altijd het bezit van.

Verlangen vormt niet voor niets de bron van vele prachtige culturele uitingen. Zonder verlangen is ook ons geloof een dooie boel, een vreugdeloos pakket geboden en verboden. Voor consumptief genieten is er, zo schijnt het, in de bijbel geen plaats. De bruiloft te Kana is een zeldzaamheid, als we het over genieten hebben. Nee, in het dagelijks leven is er geen Jezus Christus die ons aanzet tot fun, toch? Alhoewel, is het verlangen naar een andere, betere wereld niet ook iets om naar uit te zien? Om aan mee te werken? En, jongelui, is dat dan geen fun? Je kunt er op een waarschijnlijk zinvoller wijze de horizon van je leven mee waarnemen. En daar schittert, driemaal raden, geen ordinaire pot goud maar iets veel beters.

Huub Vrijenhoef

KERSTACTIE IN POELDIJK: 'NIET IN DOEKEN MAAR IN KLEERTJES'

De groepen acht van de Poeldijkse R.K. basisscholen Verburchhof en Nieuweweg hebben in december de uitdaging van Paul de Groot (contactpersoon voor diaconie in de parochie) opgepakt om babykleertjes en speelgoed in te zamelen voor moeders met een pasgeboren baby die het zwaar hebben. Vele dozen met spullen zijn voor de kerst afgeleverd bij de afdeling verloskunde van het Juliana Kinderziekenhuis (JKZ), de Stichting Tienermoeders, beide in Den Haag, en Stichting Jeroen in Delft.

Actie ondernemen

Bij de uitdaging ging het om iets bijzonders doen met de kerstgedachte. Het is tenslotte meer dan alleen maar naar de kerk gaan en het thuis extra gezellig maken en lekker eten, zo hield De Groot de kinderen voor. De kinderen werden geconfronteerd met

het verhaal van Liesbeth Verbeek, hoofdverloskundige van JKZ. Het komt nog

vaak voor dat er een kindje onder schrijnende omstandigheden wordt geboren. Soms gaat het om zeer jonge moeders, die alleenstaand zijn, drugs en/of alcohol gebruiken of geen geld voor een normale babyuitzet hebben. De Poeldijkse basisscholieren waren nogal onder de indruk van dit verhaal en ondernamen actie. Tijdens de gezinsviering in het eerste adventweekend hebben ze aandacht gevraagd voor hun actie. Op

een behangrol stond het motto van de kerstactie geschreven. En die aandacht hebben ze geweten, want spontaan werden allerlei kleertjes en speelgoed aangeboden door moeders van schoolgaande kinderen. De actie liep meteen als een trein. Er is veel ingezameld door de enthousiaste kinderen.

Bezig met kerstgedachte

Uiteindelijk is De Groot met de groep-8 kinderen naar het Juliana Kinderziekenhuis gegaan om daar de pakketten met ingezamelde spullen af te geven. De kinderen hebben daar ook nog een rondleiding gekregen. Tevens zijn er nog speelgoed en babykleertjes naar de Stichting Tienermoe-

ders in Den Haag gebracht, waar de kinderen het een en ander is verteld over deze stichting. Omdat er voldoende speelgoed en babykleertjes beschikbaar was, hebben ze deze artikelen ook naar de Stichting Jeroen in Delft gebracht. Deze opvang-/zorginstelling was hier ook erg blij mee.

De kinderen gingen volgens De Groot naar huis met een kerstgevoel; een gevoel dat rond kerstmis moeders, vaders en de baby's weer voldoende

kleertjes en speelgoed hadden. Het resultaat is dat de kinderen, ouders en leerkrachten met een kerstgedachte bezig zijn geweest. Van deze actie is verslag gedaan in de kinderviering met kerst.

Harry Stijger

WAAROM PALMTAKKEN VERBRANDEN EN LATER ERMEE GAAN ZWAAIEN?

Met aswoensdag verbranden wij palmtakken, met Palmpasen zwaaien wij ermee. Waarom? Waarvoor? Zomaar of heeft het een signaalfunctie? Hier volgen een aantal ervaringen die we 'optellen' moeten om de waarschuwendende werking die van palmbomen en -takken uitging, voor onszelf te achterhalen.

De palmtak is in de tijd van Jezus een uiterst belangrijke boom, eentje met een sterke signaalfunctie! Vlak na het vertrek uit Egypte bouwden de Israëlieten hutten van loofhout ter bescherming tegen de felle zon. Daar hoorden palmtakken bij. Door die palmtakken 'zag' men als het ware nog de hemel, had men een open verbinding met God. Palmbomen vond men in de buurt van water, met name de oasen in de woestijn. Van verre kon je zien waar water was te vinden.

Te midden van veel los zand, droogte is dus verkwikking te vinden. Het was dus al vroeg een ANWB bord naar de bron van leven.

De ervaring van deze natuurelementen heeft dichters en schrijvers tot beeldspraak geïnspireerd. Met de hulp van beeldspraak kon men belangrijke ervaringen illustreren en zo aan iedereen overbrengen.

Bijvoorbeeld over de rechtspraak. Iemand die op zoek is naar een rechtvaardig oordeel, een rechtvaardige rechter, verkeert vóórdat hij die heeft gevonden als het ware in een woestijn waar alles als zand door zijn vingers glipt. Zand dat door de vingers glipt, zand als teken van zonde maar temidden daarvan een palmboom! Een heel vroege Vrouwe Justitia, de vrouwelijke rechter Debora, zat in de woestijn onder een palmboom recht te spreken voor wie haar nodig had. Bij haar was net als bij een oase 'verkwikkend water' te vinden in de vorm van 'een rechtvaardig oordeel'!

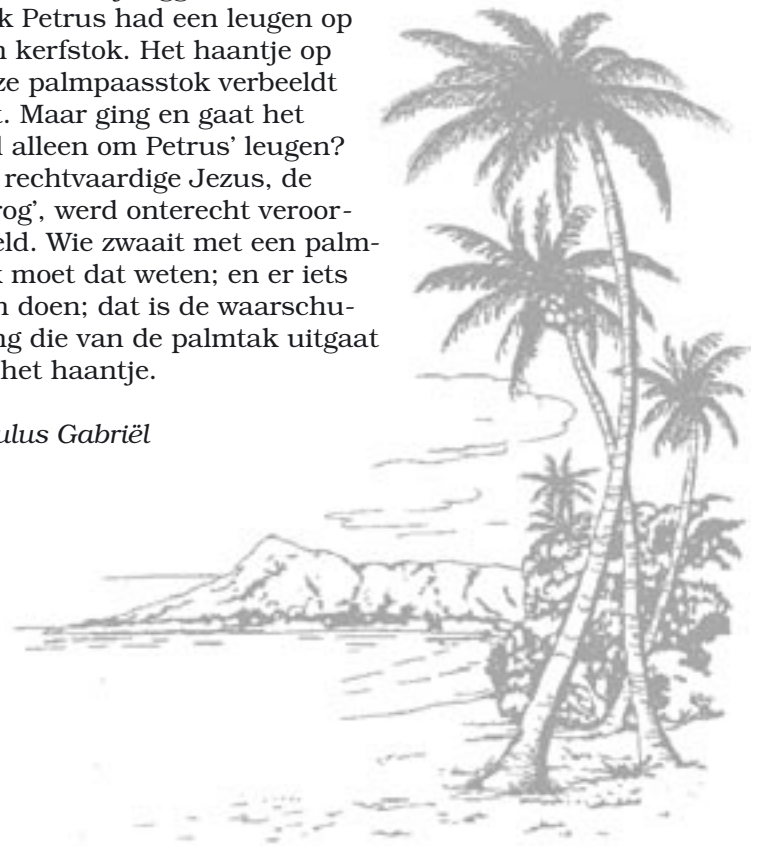
Ook uit die woestijnperiode stamt de ervaring dat je wel kunt weten wat rechtvaardig is en dat belijdt met jouw mond, maar jij houdt je er niet aan. Die beleving is ook gekoppeld aan de palmboom. De vrucht van de palmboom, de dadel smaakt namelijk lekker. De tong waarmee we spreken, proeft dat. Maar de palmboom en dadel verspreiden geen geur. Geur staat voor goede daden, overeenstemmend met jouw woorden.

Toen Jezus in zijn tijd de gave van de Wet van God in de woestijn herdacht, zwaaide hij met een palmtak. Maar ook nog met andere takken; en hij had een vrucht in de hand, de etrog. De etrog ruikt en smaakt lekker. Ze herinnerde hem en alle anderen eraan dat je de thora niet alleen moet leren, maar er ook naar handelen. Nog steeds herhalen de joden deze rituelen op een van hun drie grote feesten om zich dat goed te realiseren.

De palmtak heeft in de bijbelverhalen veel betekenissen meegekregen, ook in het nieuwe testament. De mensen die Jezus toezwaaiden juichten Hem toe en riepen Hosanna, help ons. In dezelfde week nog verrieden ze hem. Voor dat tegenstrijdige gedrag waarschuwt de palmboom ons. De verbranding van de palmtak op aswoensdag mag dat ons duidelijk maken. Het is een soort bekenenis voor onszelf dat wij niet altijd doen wat wij zeggen.

Ook Petrus had een leugen op zijn kerfstok. Het haantje op onze palmpaasstok verbeeldt dat. Maar ging en gaat het wel alleen om Petrus' leugen? De rechtvaardige Jezus, de 'etrog', werd onterecht veroordeeld. Wie zwaait met een palmtak moet dat weten; en er iets aan doen; dat is de waarschuwing die van de palmtak uitgaat én het haantje.

Paulus Gabriël

MANAHO

Activiteit door jongeren

De jongeren van de parochies "MANAHO" hebben op zaterdag 18 december een workshop jambe gevolgd in de cultuurschuur te Monster. Na de workshop en een gezamenlijke maaltijd werd de kerstsamenzang bezocht in de kerk van Honselersdijk. Tijdens deze kerstmeeting konden de jongeren aan het publiek laten horen wat zij die middag hadden geleerd.

Oecumenische gespreksavond

Een vast onderdeel van het programma van Vorming en Toerusting is het bespreken van een thema door de Raad van Kerken Naaldwijk en de parochies "MANAHO". In 2005 is de bijeenkomst gehouden op donderdag 20 januari. Het thema was: boete en verzoening. Pastoor Steenvoorden en dominee Streefkerk hebben het onderwerp vanuit de verschillende tradities toegelicht en laten zien hoe het thema vandaag een plaats heeft in liturgie en pastoraat. De avond werd door de aanwezigen als zeer boeiend ervaren.

Vrijwilligers in het zonnetje

De parochieraad van de H. Jacobus parochie had zaterdag 22 januari gekozen om vrijwilligers, die zich al 12½, 25 of 40 jaar inzetten voor de gemeenschap, in het zonnetje te zetten. Aan het eind van de goed voorbereide Eucharistieviering werden zo'n vijftien mensen naar voren geroepen en werden zij bedankt voor hun inzet voor de geloofsgemeenschap. Voor deze viering waren ook uitgenodigd de leden van de ouderraad van basisschool "de Zevensprong". Aan hen werd een cheque overhandigd afkomstig uit de opbrengst van de in oktober gehouden Kerkenveiling. De school wil dit geld besteden aan een opknopbeurt van de speelplaats.

The Young Christian Singers

Op zondag 23 januari was het koor The Young Christian Singers uit Rotterdam voor de eerste maal te gast in de parochiekerk te Honselersdijk. In een door de werkgroep gezinsviering en het koor samengestelde eucharistieviering werd stilgestaan bij

het thema: 'Eenheid en Vriendschap'. Velen, ook van buiten Honselersdijk, waren gekomen om The Young Christian Singers te horen zingen.

Terugkomviering dopelingen

Door de parochies "MANAHO" zijn aan de ouders en dopelingen van het jaar 2004 uitnodigingen verstuurd voor een terugkomviering op zondag 6 februari. De viering bestond uit een korte gebedsdienst opgeluisterd door de zang van de drie kinderkoren "de Dijkenaartjes", "KiKo" en "de Hofzangertjes". Er waren ongeveer 325 mensen aanwezig. Na afloop was er koffie en limonade, en veel gezelligheid.

'grote Joodse feesten'

In de uitgegeven activiteitenkalender staat dat in de vastentijd aandacht zal worden besteed aan een aantal 'grote Joodse feesten'. De feesten waarover gesproken zal worden zijn: Soekkot - Sjawoe'ot - Sabbat - Ros Hasjana - Jim Kippoer - Pesach. Een korte introductieavond is gehouden op 9 februari, waarna in de weken erna de feestdagen door Paul Gabriël worden uitgelegd.

WATERHEUL

Omgekeerd preken

Paul Mantelaers, pastoraal werker in opleiding en gedetacheerd bij de federatie Waterheul is, in overleg met de pastores, samen met een zestal personen (van iedere parochie twee) gestart met een geloofscommunicatieproject dat ze hebben aangeduid als 'omgekeerd preken'. Doel is mensen uit te nodigen te reageren op de inhoud van de overwegingen. Men is overtuigd dat daaraan behoefte bestaat. Deze doelstelling is niet zo maar uit de lucht komen vallen, maar een uitgebreide brainstorming met de besturen en de pastoraatsgroepen van de drie deelnemende parochies heeft dit uitgewezen. Doelgroep zijn vooral de mensen die we niet meer regelmatig in onze kerkgebouwen mogen begroeten, maar ook trouwe kerkbezoekers zijn uiteraard welkom. Ook zij zullen wellicht vragen hebben en daarover van gedachte willen wisselen. Gehoopt wordt dat van de geboden gelegenheid een goed gebruik wordt gemaakt.

Mocht de eerste bijeenkomst slagen, dan

De volgende personen treden namens de parochies op als correspondent:

- *Stadspastoraat Delft:*
H.J. Witteman
Arubastraat 48,
2612 GV Delft,
015- 2125357
- *Federatie 3B-hoek*
(Berkel en Rodenrijs,
Bergschenhoek en
Bleiswijk):
Mw. G. 't Hart,
Roggeveld 27,
2661 VJ
Bergschenhoek,
010-5219918.
- *MaNaHo (Maasdijk,
Naaldwijk en
Honselersdijk):*
Mw. M. de Jong,
Dijkstraat 25, 2675
AV Honselersdijk,
0174-630136
- *H.G.M.P*
(Hoek van Holland,
's-Gravenzande en
Monster en Poeldijk):
HGM: J. Bom,
Verdilaan 86
2681 KD Monster.
0174-244535
Poeldijk: H. Stijger,
De Noorderhoek 17
2685 RJ Poeldijk,
0174-280053.

staan er voor het komende jaar nog twee op het programma en mocht het op een mislukking uitdraaien dan zal men zich zeker nader beraden. Maar van dit laatste gaan de organisatoren vooralsnog niet uit.

Verwacht wordt dat men veel van elkaar kan leren.

'Rejoice' 25 jaar jong

Mocht in het vorige regionieuws van onze federatie aandacht worden geschonken aan 'Corbulo', dat 35 jaar bestond, ditmaal staat het gemengde koor Rejoice in de schijnwerpers, dat op 21 november zijn 25-jarig bestaan herdacht met een gratis concert in de St. Jan de Doper-kerk in Wateringen. Tal van andere koren verleenden hun medewerking aan de uitvoering, zoals het barbershopkoor Flowersound, het gemengd koor Belcanto, het vocaal ensemble Good Company en het countrykoor Shenandoah. Na afloop werd een deurcollecte gehouden voor de Eva Demaya Stichting, die een project voor weeskinderen in Malawi ontwikkelt.

Op 19 december stonden de kerkdeuren weer wijd open toen namens de Culturele Raad van Wateringen door 'Bel Canto' het jaarlijkse kerstconcert werd gegeven. Ook aan deze uitvoering verleende het barbershopkoor Flowersound zijn medewerking.

Geloven Nu

Nog een project dat men in de St. Jansparochie wil starten is een geloofsproject voor jong volwassenen, Geloven Nu geheten. Vooral binnen deze categorie parochianen merken velen dat zij weinig over het geloof weten en er dus ook niet over kunnen praten. Om in deze leemte te voorzien willen pastor en pastoraatsgroep een drietal avonden beleggen, waarin ervaringen, gevoelens en gedachten met elkaar kunnen worden uitgewisseld. De bedoeling is dit project in kleine kring te organiseren en al eind van deze maand daarmee te starten.

KBO - 50 jaar

Konden in het vorige nummer 'Corbulo' en in deze aflevering 'Rejoice' hun jubileum vieren, beide zangkoren worden nog in de schaduw gesteld van KBO (de Katholieke Bond voor Ouderen) die op 14 november in de kerk van de H. Andreas in Kwintsheul, met een plechtige Eucha-

ristieviering zijn 50-jarig bestaan herdacht. Op 18 november werd het feest op een meer wereldse wijze voortgezet in de Quintushal (dé sporthal van Kwintsheul), terwijl het feest op 30 november werd besloten, wederom in de Andreaskerk, met een spetterende uitvoering van het Westlands Mannenkoor.

Voorgaan in liturgie

De parochie van de H. Andreas in Kwintsheul is er een van de weinige binnen ons dekenaat die kan bogen op twee volledig toegeruste krachten om voor te gaan in woord- en gebedsvieringen, de zogenaamde VOLT-ers. Veel te weinig vindt de pastoor, de heer A.A. van Well, zeker gelet op de afname in de toekomst van het aantal gewijde ambtsdragers. Hij doet dan ook een dringend beroep op zijn parochianen zich op te geven, waarna zal worden gekeken naar een passend opleidingsproject en de juiste begeleiding. Gebleken is dat ook vieringen, voorgegaan door medeparochianen, velen inspiratie en voldoening schenken.

Bankje

Kleine zaken kunnen soms veel bevrediging geven. Zo kwam bij het 'omgekeerd huisbezoek' het verzoek van een parochiaan om een bankje met leuning op het kerkhof. Daaraan bleek bij sommige bezoekers behoefte te bestaan. Via via kwam de wens ter ore van de Ondernemersvereniging van Kwintsheul die het bankje wel zag zitten. Resultaat is een mooie bank die van de zomer af bezoekers van het kerkhof de gelegenheid biedt in alle rust op de dodenakker te vertoeven.

3B-HOEK

De toren van de Willibrorduskerk in Bergschenhoek vertoont scheuren en die moeten gerepareerd worden, vooral omdat de kerk een markant punt in het dorp vormt en tot de oudste en meest monumentale gebouwen hoort die nog behouden zijn. Dat kost een hoop geld en nadat er een loterij was georganiseerd is er nu een oud-geld actie gestart waarbij op verschillende plaatsen oude guldens enz. ingeleverd kunnen worden om het herstel van de toren te bekostigen.

HGMP

Installatie pastoraal team

Op de zonnige zondagochtend van 23 januari is pastoor Michel Hagen samen met kapelaan Ype De Jong en diaken Theo Blokland geïnstalleerd als pastoraal team van de drie parochies (St. Jozef, St. Willibrordus en de Goede Herder) in Wassenaar. Aan het begin van de plechtige hoogmis, geleid door vicaris-generaal Dick Verbakel en opgeleusterd door de drie parochiële zangkoren, overhandigde de drie kosters in het bijzijn van de vice-voorzitters van de drie parochies de sleutels van de kerken aan de nieuwe pastoor. Na het voorlezen van de benoemingsbrief in de viering, legde Hagen de eed van trouw en de ambtseed af. De collecte besteedt hij voor de helft aan de priesteropleiding van Vronesteijn en de ander helft is startkapitaal voor de stichting Relitainment. Na de viering was er in de Warenar gelegenheid om de felicitaties over te brengen aan en kennis te maken met het nieuwe team. Veel Poeldijkers en ook familieleden van de pastoor waren daarbij aanwezig. Later vertrokken zij nog naar het nieuwe onderkomen van pastoor Hagen: Fabritiuslaan 17.

Rectificatie

In de berichtgeving van de vorige Op Weg over de uitreiking van de Machustuspenning aan Corrie Schouten - van Mill te Monster, is abusievelijk vermeld dat "daarbij werd afscheid genomen van haar na 26 jaar deel te hebben uitgemaakt van een werkgroep". Dit is niet juist. Corrie stopt helemaal niet maar gaat gewoon door, en doet dit nog steeds met veel plezier. Zo heeft ze afgelopen Kerstmis nog meegewerkt aan de Kerstviering.

De volgende personen treden namens de parochies op als correspondent:

- Sion (Den Hoorn, De Lier, Maasland en Schipluiden):
Dhr. A. Schilperoort
Dr. J. de Koninglaan 5
2636 BZ Schipluiden
tel. 015-3808830
- Waterheul (Wateringen en Kwintsheul):
J. Franke,
Het Tolland 140,
2291VW Wateringen
tel.: 0174-295384
- Nootdorp/Pijnacker:
Nootdorp:
H.I. v.d. Sman
Kievitsbloem 9,
2631 TA Nootdorp;
tel: 015-3105115;
e-mail:
sman34@freeler.nl
Pijnacker:
W.I.M. Sedee
Thorbeckelaan 78
2641 WD Pijnacker,
015-3697228
- Studenten Delft:
Lucas Prat Bertrams,
Oude Delft 57,
2611 BC Delft,
015-2151691

DELFT

Aangeboden elektronisch orgel

Sinds mei 2004 beschikt de Adelbertkerk in Delft over het prachtige Pelsorgel. Daarmee is het elektronisch orgel dat voorheen werd gebruikt niet meer nodig. Het staat opgeslagen in afwachting van een goede gebruiker. Met ongeveer twintig gebruiksjaren is het niet meer piep te noemen, maar wellicht nog bruikbaar als oefeninstrument. Het is een instrument met twee klavieren en pedaal van het merk Viscount. De afmetingen zijn: breed 1.40 m, diepte 0.70 m en hoog 1.12 m. Het elektronisch orgel is beschikbaar tegen ieder aannemelijk bod. Belangstellenden kunnen aan het secretariaat (tel. 015 - 2560939 tussen 9.00 en 11.30 uur op werkdagen) hun belangstelling kenbaar maken.

Chris van Wijk

Afscheid

Ien van Kruijningen die zich jarenlang verdienstelijk heeft gemaakt in de voormalige parochie O.L.Vrouw Onbevlekt Ontvangen, heeft op 22 januari afscheid genomen. Dat gebeurde tijdens een algemene vrijwilligersavond. Om-

dat Ien wars is van 'lintjes' en andere onderscheidingstekens, kreeg ze bij die gelegenheid een groot echt lint omgehangen. Dat had ze meer dan verdiend. Door alle aanwezigen werd ze enthousiast toegezongen in een potpourri van liederen op oude kerkelijke melodieën.

WERKEN IN HET ARCHIEF VAN HET DEKENAAT

Sinds ongeveer een jaar is op het Dekenaal Centrum werkzaam Monique Engelen, die zich met name over het archief heeft ontfermd. Iedere vrijdag van 9.00 uur tot 12.30 uur is zij trouw aanwezig en als zij een keer niet kan komen, is dit voor haar een grote teleurstelling.

Zij heeft veel ervaring op dit terrein opgedaan, want zij was ruim 10 jaar werkzaam bij de Stichting Welzijn Delft, thans Breed Welzijn Delft geheten, waar zij zich geheel zelfstandig met deze materie heeft bezig gehouden. Bovendien volgde zij een aantal jaren de Bibliotheek en Documentatie Academie, waar tevens werd les gegeven in het archiveren van stukken. Uit dit laatste blijkt dat beide andere disciplines nogal nauwe betrekkingen onderhouden met het archief. Uit haar 'welzijnstijd' weet Monique zich nog te herinneren dat boeken en tijdschriften die van blijvend belang voor de organisatie zijn, doch te zeer verouderd om deze in de bibliotheek te handhaven, naar het archief worden overgeheveld.

Het werk van mw. Engelen omvat het op de computer registreren van alle in het archief voorkomende stukken aan de hand van een code, zoals deze door de kerkprovincie is opgesteld.

Haar eerste taak, het in kaart brengen van alle MO-stukken (MO staat voor Medewerkers Overleg) heeft zij inmiddels met succes afgerond. Dat dit geen sinecure is, moge wel blijken uit het feit dat zij – als buitenstaander – zich de hele materie eerst eigen heeft moeten maken. Niet alleen op kantoor, maar ook thuis was zij druk in de weer

om alles in zich op te nemen, de benodigde bijlagen bij de stukken te zoeken en meer van dat soort zaken. Vooral over de beginperiode van het MO waren veel stukken zoek, zodat daarvan geen volledig overzicht kan worden gegeven. Gelukkig werd alles allengs beter bewaard, zodat het werk wat gemakkelijker werd, maar nog altijd is er een aantal stukken dat niet kan worden thuisgebracht en maar voorlopig is opgeslagen in een map 'overigen'. Na het succesvol afronden van de MO-stukken, heeft Monique zich nu gestort op de bestuursvergaderingen en daarna volgen nog de dekenaatsvergaderingen, het pastoresberaad en de activiteiten binnen de pastorale school, zodat Monique tot in lengte van jaren voor het dekenaat aan de gang kan blijven. Daarnaast houdt zij zich bezig met, zoals zij dit noemt, het 'omtoveren' van losse krantenartikelen van Arie, onze opbouwwerker, tot een beter leesbaar geheel in een documentatiemap.

Veel steun vindt onze archief-medewerkster ook bij het internet. Vooral de rubriek Katholiek Nederland vindt bij haar gretig aftrek en verduidelijkt veel zaken die anders voor haar in het duister zouden blijven gehuld.

Lof heeft Monique voor haar collega's. Van de eerste dag af werd zij als een van de hunnen gezien en zeker het welkijkse koffie kwartiertje is voor haar een bron van genoeg. Niet alleen vanwege de collegiale sfeer, maar ook steekt zij uit de gesprekken veel op dat zij weer voor haar werk kan gebruiken. Gesteld kan worden dat Monique Engelen het op deze plek zeer naar haar zin heeft, waarbij mede een rol speelt dat zij geheel vrij is haar werk in te delen zoals het haar belieft. Kortom Monique heeft zich in betrekkelijk korte tijd als een algemeen gewaardeerde collega ontwikkeld met wie de werkers op het dekenaal bureau nog jarenlang willen samen werken. En dat is wederzijds.

Joop Franke

3B-HOEK EEN GROTE UITDAGING

De gemeenten Berkel en Rodenrijs, Bergschenhoek en Bleiswijk zijn ver gevorderd in hun gesprek om te fuseren. De parochiefederatie 3B-hoek is met vier kerken binnen de nieuw beoogde gemeente 'het katholieke gezicht'. Het gaat nu nog om 'dorpskerken', maar dat zal niet lang meer duren. Straks zijn het parochiekerken in een stad van 70.000 inwoners, want er worden enorme Vinex locaties gerealiseerd waardoor de gemeentes letterlijk aan elkaar groeien: oude dorpskernen met daartussen veel beton en bewoners die elkaar nauwelijks kennen.

In dit gebied is op 12 september vorig jaar een nieuw pastoraal team door deken Chr. Bergs geïnstalleerd. Door de planologische ontwikkelingen krijgen deze pastores een grote taak op hun schouders. OP WEG heeft een gesprek met ze gehad, elk van hen vertelt over zijn ervaringen.

thema: NIEUW PASTORAAL TEAM VAN START

De grote uitdaging

Berry Lansbergen is de nieuwe moderator in de 3B-hoek. Hij prijst zichzelf en alle parochianen gelukkig dat het pastorale team weer volledig is bemand, na het vertrek van pastoor Zuidgeest. Het rouleren van de voorgangers in de diverse kerken van de federatie kan nu goed op gang komen. Het priestertekort in het algemeen blijft hij wel een punt van zorg vinden. Het aantal priesterstudenten in het bisdom is klein en de oudere priesters zullen straks gaan uitvallen. Lansbergen beseft dat straks de oude structuren van de dorpen niet meer te herkennen zullen zijn en dat de opbouw van de samenleving in de nieuwbouwgebieden er anders gaat uitzien. In die nieuwe wijken zijn geen kerkgebouwen en geen verenigingen die de bewoners met elkaar verbinden. Hij wijst erop dat de mensen tegenwoordig veel meer geïndividualiseerd zijn en erg op hun privacy gesteld. Aan de andere kant is de grote opkomst bij de Alpha-cursus, die kortgeleden in Bleiswijk van start ging, erg verheugend.

Een punt van zorg vind hij ook de be-

mensing van de parochiebesturen. Hoe krijg je straks nog mensen voor het beheer van de gebouwen, het kerkhof of de financiën. In de huidige parochies zijn de parochiekantoren dagelijks nog goed bezet. Daar wordt veel administratieve arbeid verricht. Maar voor bestuursportefeuilles als catechese en liturgie of voor de zware taak van vice-voorzitter wordt het moeilijker geschikte mensen te vinden. De grote uitdaging vindt hij, hoe je de nieuwe bewoners van de Vinexlocaties bij de parochies betreft. "Onze kerken zijn met uitzondering van de Pius X in Rodenrijs niet erg geschikt om na afloop van de dienst een ontmoeting met elkaar te hebben. In de zomer blijven veel kerkgangers op het kerkplein en klonteren ze samen in groepjes. Voor nieuwkomers is het niet gemakkelijk daar tussen te komen. Als ze kerkbetrokken zijn, blijven ze daarom vaak kerken in de parochies van hun herkomst."

Het gebied waar het hier om gaat is een van oorsprong agrarisch gebied met een veelheid van tuinbouwbedrijven. Berry ziet voor het team nog veel werk aan de winkel.

'het oude dorp wordt opgeslokt'

De Catecheet

Jos Sterk is de catecheet in de 3B-Hoek. Catechese heeft met geloofsonderricht te maken. De catecheet begeleidt het leerproces van individuele gelovigen, maar hij bevordert ook dat de parochie als geheel een catechetische geloofsgemeenschap wordt. Jos vertelt enthousiast over het aantal catechetische werkgroepen in de parochiefederatie 3B-hoek. Dat zijn er 17. Gezamenlijk tellen ze zo'n 65 vrijwilligers. Hun aantal blijft goed in stand doordat ze zelf zorgen voor vervanging en aanvulling. Daarbij speelt de gezelligheid in de groep een grote rol. Ook voelen ze zich verantwoordelijk, omdat zijzelf kinderen hebben in de leeftijd van de Eerste communie of het Vormsel. Wat ze vroeger daar zelf aan beleefd hebben, willen ze hun kinderen niet onthouden.

De catecheet is er om deze vrijwilligers te ondersteunen. Hij helpt hen met hun eigen geloofsvragen. Dat gebeurt in het werk zelf, maar ook in speciale bijeenkomsten. In de 3B-Hoek komen alle vrijwilligers twee keer per jaar samen. Gezien het aantal is dat een hele organisatie.

Jos Sterk bespeurt bij steeds meer katholieken een z.g. 'cultuurkatholicisme', d.w.z. een vorm van geloof, waarbij de traditionele rituelen en gebruiken (sacramenten, gezangen, gebeden, devoties) overheersen boven een levend geloof, dat zich ook verbindt met het actuele leven. Dit laatste is voor de groei van het persoonlijk geloof en dat van gemeenschap absoluut noodzakelijk, want alleen vasthouden aan het traditionele geloof werkt daling van het aantal kerkgangers, afbrokkeling van de geloofskennis, afnemende belangstelling van de jongeren in de hand. Als catecheet heeft hij daarom een belangrijke taak. Hij ondersteunt alle parochiële activiteiten die de ontwikkeling van de basiskennis van kinderen vergroot. Het gaat dan om kindercatechese of basiscatechese. Daarnaast richt hij zich op catechese met volwassenen. Hij zorgt daarbij voor goede afstemming met dekenaat en bisdom en met de scholen.

Een voorbeeld van zijn werk is de Alphacursus. Dat is een vorm van volwassenencatechese. In een gezellige

sfeer, steeds beginnend met een gezamenlijke maaltijd, wordt met elkaar gesproken over alle geloofsonderwerpen. De catecheet is daarbij, maar ook de collega's van het pastorale team hebben hun inbreng. Ieder heeft zo zijn eigen onderwerp en beantwoordt de vragen van de cursisten.

Zorgcentra

Pater Jacques Stolk (ofm) is de rector van het zorgcentrum St. Petrus in Berkel en Rodenrijs. Hij vertegenwoordigt in het pastorale team het diaconale gezicht. Ook gaat hij regelmatig voor in een van de vier kerken van de parochiefederatie 3B-hoek. In dit team van relatief jonge priesters is hij de nestor die alle lagen van de zielzorg al heeft meegemaakt. Vanwege die ervaring hebben de anderen hem dan ook graag binnen het team. Binnen de parochiefederatie bevinden zich drie zorgcentra. Naast 'Huize St. Petrus' is er de protestante 'Hergerborch' en in Bergschenhoek 'De Rustenburg'. Onlangs zijn deze drie gefuseerd met 'Zorg Compas'. Pater Stolk vertelt dat na die fusie binnen de tehuizen van Zorg Compas meer aandacht is ontstaan voor de geestelijke verzorging van de bewoners. Er is een functionaris aangesteld die alle pastorale zorg in de locaties ondersteunt. Ook zijn er een paar keer per jaar bijeenkomsten met de locatiemanager over de leemtes in de geestelijke verzorging.

Bij de fusiebesprekingen heeft het parochiebestuur o.l.v. pastoor Zuidgeest voor een goede overeenkomst gezorgd zodat er plaats bleef voor een inwonende rector en de kapel voor de eredienst behouden werd. De attributen daarin blijven eigendom van de parochie. Er is een vereniging 'De vrienden van St. Petrus', die een en ander beheert.

Pater Stolk vindt zijn rectorchap een zinnige invulling van zijn emeritaat. De mensen zijn er blij mee. Zij kunnen vanuit hun woning alle diensten, ook de uitvaarten, op hun televisiescherm volgen. Het geeft hun een stukje troost. Ook ziet hij dat andersdenkenden behoeften hebben aan iets van liturgie. Niet-katholieke bewoners van het huis komen nogal eens in de kapel om de Eucharistie te volgen.

Op de laatste zaterdag van de maand is

er een protestantse kerkdienst, gevolgd door gezamenlijk koffiedrinken. Daarin wordt meestal voorgegaan door de ouderling van dienst. Stolk merkt dat een dienst zonder dominee door de bezoekers ervaren wordt als een dienst van mindere kwaliteit. In Berkel gaat het wat moeizaam met de oecumene, vindt Jacques Stolk. In Friesland, waar hij hiervoor als deken werkte, was hij dat heel anders gewend.

Met Kerstmis en in de Paastijd zijn er in Huize Petrus oecumenische vieringen die door bewoners van alle richtingen worden bezocht. De pater vindt het dan ook gewenst om op Witte Donderdag allen uit te nodigen aan de tafel van de Heer.

Geestdrift

Pater Paulus van Winden (sma) is in het team de eerst verantwoordelijke pastor voor Berkel en Rodenrijs. Dat betekent dat hij zorg heeft voor de vieringen in twee kerkgebouwen. Het dorp is lang gerekt en heeft twee woonkernen waar vroeger nogal wat rivaliteit tussen was. Pater Paulus voelt die oude verschillen nog terug in de sfeer van de godshuizen. De kerk in Rodenrijs vindt hij intiem. Na afloop van de viering groet je de mensen gemakkelijk en het maandelijkse koffiedrinken in de hal na de mis geeft een gevoel van saamhorigheid. De kerk in Berkel is een grote en statige parochiekerk, en dat heeft ook voordelen, want ze is ieder weekend goed gevuld. Een kleinere kerk zou de mensen niet kunnen herbergen.

Paulus is blij met de grote betrokkenheid in de parochie en de vele vrijwilligers: "Je kunt hier nog katholiek zijn". Scouting en TOGB de voetbalclub ko-

men nog naar de kerk voordat zij op kamp gaan, en bij oogstdankdag komen er heel veel mensen. Als voorganger doet het je goed dat parochianen zo meeleven. "Ik ben iemand die graag liturgie viert, handelingen verrichten waar woorden tekort schieten; symbolen van de kerk gebruiken: hier en daar een extra wolkje wierook en als je zegt niet op een paar druppels kijken." Paulus van Winden heeft ervaringen in Afrika. "In vergelijking met daar zijn wij soms maar saaie pietten. In Afrika swingende missen, in Holland 'luistermissen'. Iets van die geestdrift zouden wij eigenlijk moeten overnemen. In gezinsmissen waar je met een loopmicrofoon in gesprek bent met de kinderen gebeurt dat al een beetje."

Paulus vindt dat als je nieuw in een parochie komt, je niet zomaar van alles gaat veranderen. Een eerste jaar is toch vooral kijken wat er leeft en gaande is. In het tweede jaar kun je wat eigen accenten aanbrengen. In het derde jaar kun je dan duidelijker zijn in de aanbieding van allerlei zaken. Zo denkt hij in de grote kerk te Berkel aan stille aanbidding op donderdag na het maandelijkse rozenkransgebed, "om meer de eucharistische bron van ons leven te belichten". Hij noemt ook 'Tazé': Dit jaar is er in Berkel een internationale bijeenkomst. Ook onze bisschop zal daarbij aanwezig zijn. Wellicht is dat een startpunt voor ons om samen met het jongerenkoor daar wat mee te doen. Hij merkt op dat de jongeren van deze tijd doen aan 'religie shoppen'. Ze zijn niet minder gelovig, maar hebben een gebrek aan kennis van de oude klassieke vormen. Bij doopouders merkt hij dat. Het vraagt meer van de vrijwilligers van de werkgroepen en van de pastor, die daar antwoord op moet geven.

De nieuwe pastor van Berkel en Rodenrijs is van mening dat persoonlijk contact belangrijk is in de benadering. Bij de huwelijksvoorbereiding vraagt hij aan jonge stellen altijd waarom ze in de kerk trouwen. 'Ze willen ergens bij horen' is dan een veel gehoord antwoord. Hij hoopt dan ook dat we in onze parochiefederatie dat gevoel mogen beantwoorden en een plek aanbieden waar ieder zich thuisvoelt.

Jos van Domburg

DE REIS VAN JE HOOFD NAAR JE HART.....

Vrijdag 4 februari jl. hield Leo Fijen in 's-Gravenzande in de kerk de Hoeksteen wederom een lezing. Hij sprak over de reis die we allen kunnen maken, namelijk de reis van je hoofd naar je hart.

Ging zijn vorige lezing over een opknopbeurt van de kerkgemeenschap, nu ging het over een 'opknopbeurt' van jezelf persoonlijk. Het is een zoektocht naar onszelf, naar ons eigen hart. En hiervoor bestaat geen algemene routebeschrijving. Neen, ieder van ons moet dit zelf doen. Wat hierbij van eminent belang is, is de stilte. De stilte waarin de stem van God weer wordt gehoord. Wat heeft Hij jou te vertellen? Die confrontatie is niet altijd gemakkelijk. Leo Fijen begon met een gebed, een gebed om stilte van drie strofen waarvan de laatste regel steeds door de aanwezigen werd herhaald. De eerste strofe luidde als volgt:

*Wij bidden u, God om in onszelf
een stem van stilte te mogen horen
zodat ons zwijgen zich mag vullen
met uw ondoorgrondelijke aanwezig-
heid.*

*Doorbreek onze woordenstroom
onze gedachten die ons beheersen.
Maak ons leeg en ontvankelijk
zodat de stilte,
die sprekender is dan al onze woorden
ons in bezit mag nemen.
Stem van stilte, spreek in ons.*

Deze laatste zin werd door de zaal herhaald.

huwelijks crisis

Daarna kwam Leo Fijen met een zeer persoonlijk verhaal. Een verhaal over zijn eigen huwelijks crisis. Voor hem stond acht jaar geleden min of meer vast dat ze uit elkaar zouden gaan. Hij dacht aan zijn twee kinderen en hoe het verder zou moeten. Hij besloot voor het definitieve besluit twee maanden in een klooster te gaan. Dat wil zeggen: hij werkte door, maar ging 's-avonds niet naar huis maar naar een klooster. Het was een oefening in stilzijn. Hij legde al zijn problemen voor aan God, met de vraag: God, alwetende God, "help me". Het bewust worden dat je het niet alleen kunt is het begin. Het opzoeken van de stilte en het wachten op antwoord. Het ging om de keuze verder te

gaan op de weg die hij was gegaan vanaf zijn jeugd in Haarlem waar hij ook zijn vrouw had leren kennen, of kiezen voor een totaal nieuwe, ongewisse weg. Het wachten was op God die hem de weg zou wijzen. En het eerste teken kwam al vrij snel. Aan tafel zat hij met een oude zuster. Deze zuster bleek beeldhouwster te zijn. En ze had beelden gemaakt die een deel van zijn jeugd uitmaakte, beelden namelijk die stonden bij de kerk waar hij in zijn jeugd naar toeging, en die er nog steeds staan. Ze hadden onwillekeurig een rol gespeeld bij de vorming van zijn gedachtegoed, waar hij door deze zuster aan werd herinnerd. Het tweede teken kreeg hij een tijdje later toen hij "bij toeval" tegen drie mannen op liep die hij vijftien jaar niet had gezien, en met wie hij een groot deel van zijn jeugd had doorgebracht. Zij waren op weg naar Paul Witteman voor een televisieopname. Door dit soort en meerdere tekens wist hij op een gegeven moment – en nu niet met zijn hoofd, maar met zijn hart – 'ik moet de weg die ik in mijn jeugd ben begonnen verder gaan; samen met de vrouw die ik toen koos.' Uiteraard was ook Leo Fijen bang voor illusies, maar op een gegeven moment zegt het hart dat het klopt. De stilte is dus helend. Je kunt de reis naar je hart maken, en de stem van God horen, of de tekenen zien. Het hoeft niet zo te zijn, maar vaak zorgt juist een dieptepunt in een mens zijn leven voor een wending. Bij Leo Fijen geen wending in de weg, maar wel een wending in de beleving ervan.

bidden

Naast stilte is ook nodig een regelmaat van bidden. Dat wil zeggen structuur aanbrenge in je leven. In je leven van alle dag. Hij gaf als voorbeeld dat bij de KLM een aantal managers elke dag op een bepaalde tijd stoppen met werken en gaan bidden. Dat geeft ruimte in je bestaan; het geeft vrijheid. Juist structuur is de voorwaarde tot vrijheid, hoe tegenstrijdig dit ook mogen klinken. In deze tijd waar de keuzemogelijkheden

zo enorm groot zijn voelen de mensen zich minder vrij. Ook is het belangrijk dit bidden met meerdere mensen samen te doen. Dat stimuleert, want als het even niet gaat draagt als ware de groep jou, zoals jij andere keren weer anderen draagt. Het derde punt wat Leo Fijen naar voren bracht is dat we opnieuw moeten leren wachten en verlangen. De huidige mens wil alles gisteren gereed hebben. Opgejaagd als we zijn zitten we gevangen in een niet te stuiten proces van behoefte-bevrediging dat geen einde lijkt te krijgen. Stap uit deze vicieuze cirkel en leer weer opnieuw wachten en verlangen. Leg je zorgen voor aan God, en luister. Je hoeft het niet allemaal alleen te doen.

Leo Fijen en de Nederlandse prior van La Grande Chartreuse en de generaal-overste van alle kartuizer monniken in de wereld, Dom Marcellin Theeuwes

Het heilige 'nu'

Iets doen kan alleen in het heden. Het verleden is voor de barmhartigheid en de toekomst voor de voorzienigheid. Het "nu" is het moment dat wij door onze daden en gedachten kunnen 'heiligen', dat is 'helen'. Het "heilige nu" verkrijgt zo een andere dimensie. Dingen gaan veranderen. Als je auto rijdt ga je anderen voorrang geven. Vergaderingen die je meemaakt worden meer dan plekken waar op efficiënte wijze beslissingen vallen. Ze zijn een plaats waar mensen bij elkaar komen en kunnen luisteren naar elkaars verhaal. Het is een plaats waar we elkaar kunnen bevestigen.

Ook al zijn we nietig, en zit ons hart vol hartstochten, we spelen allemaal een rol in de schepping. Iedereen moet er

achterkomen met welke opdracht hij op aarde is. Wat belangrijk is weten we niet. Wat door ons als zeer belangrijk wordt ervaren, is misschien voor een ander helemaal niet belangrijk en andersom. En het mooie is, we kunnen elk moment weer opnieuw beginnen. Leeftijd doet er niet toe. Op je tachtigste kun je nog de reis naar je hart maken, maar ook op je twintigste.

Na de pauze konden door de aanwezigen vragen worden gesteld. Op de vraag hoe Leo Fijen de stilte had ervaren in het strengste klooster ter wereld (La Grande Chartreuse bij Grenoble) vertelde hij dat het daar zes maanden per jaar besneeuwd is, dat men altijd bergen ziet, en dat men zelf het eten moet warmen in de eigen cel. Hij vond het geweldig om daar een etmaal te mogen doorbrengen, maar vertelde dat het niet de weg was voor hem. Hij zou het niet langer uithouden dan veertien dagen. Maar dat hoeft ook niet. Want zoals de overste daar zei: het zelfde gevoel kun je ook krijgen op de fiets in Amsterdam – ten minste als dat jouw weg is. Het gaat erom dat eenieder zijn weg gaat.

Ik zou willen zeggen met een oud gezegde: ieder die zijn eigen weg gaat, kan nooit door anderen worden ingehaald.

En de weg begint met de reis van je hoofd naar je hart.

Joop Bom

BOEKENTIP

Leo Fijen, De reis van je hoofd naar je hart.

Leefregels voor het bestaan van alledag.

Uitgeverij Ten Have

ISBN 9025954553 Prijs € 14,90